

Sygn. akt VI GC 653/15/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Nyga

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Sp. z o.o. sp.k. w W.

przeciwko: A. B.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanej A. B. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 11 267,24 zł (jedenaście tysięcy dwieście sześćdziesiąt siedem złotych dwadzieścia cztery grosze) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 30 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 981 zł (dwa tysiące dziewięćset osiemdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt: VI GC 653/15/3

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 października 2014 roku wniesionym do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w W. XV Wydział Gospodarczy, powódka (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej A. B., kwoty 11 267,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 15 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż pozwana zleciła jej wykonanie usługi transportowej. Wyjaśniła, że wykonała zleconą jej przez pozwaną usługę transportową, tym samym wywiązała się z łączącej jej z pozwaną umowy. Pozwana jednak za wykonaną usługę transportową nie zapłaciła.

W dniu 7 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. XV Wydział Gospodarczy wydał w sprawie XV GNe 8041/14 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwana A. B. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania. Pozwana zgłosiła również zarzut niewłaściwości Sądu.

W uzasadnieniu pozwana wyjaśniła, że firma PPHU (...) j. W. P. P. W. zleciła pozwanej wykonanie przewozu międzynarodowego na trasie Grecja – K., W., pozwana z kolei zleciła wykonanie wyżej wskazanej usługi powódce.

Pozwana, podniosła jednak, że powódka w nieprawidłowy sposób wykonała umowę przewozu zawartą z pozwaną (towar został przewieziony w nieprawidłowej temperaturze pomimo, że został przyjęty do przewozu w odpowiednim stanie). W związku z powyższym zleceniodawca PPHU (...) j. W. P. P. W. na skutek nieprawidłowo wykonanego przewozu przez pozwaną oraz zniszczenia towaru w 65 % wstrzymał pozwanej wypłatę wynagrodzenia za przewóz.

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. XV Wydział Gospodarczy stwierdził swą niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał do Sądu Rejonowego w Tychach Wydział VI Gospodarczy.

W piśmie z dnia 26 listopada 2015 r, stanowiące odpowiedź na sprzeciw pozwanej, powódka przyznała, że część transportowanego towaru uległa zepsuciu. W związku z tym ubezpieczyciel powódki w zakresie OC przewoźnika wypłacił odbiorcy transportowanego towaru odszkodowanie w wysokości 65% zafakturowanej wartości towaru. Powódka wskazała, że pozostała część towaru była należytej jakości i odbiorca zapłacił za niego. W ten sposób odbiorca otrzymał rekompensatę za cały dostarczony towar. Powódka podniosła, że pozwana nie zgłaszała jej żadnych reklamacji. Wobec powyższego ewentualne roszczenia pozwanej wobec powódki uległy przedawnieniu.

W piśmie procesowym z dnia 15 grudnia 2015 r. pozwana wskazała, że przy wykonywaniu transportu powódka dopuściła się niedbalstwa zatem należy przyjąć, że roszczenie pozwanej przedawnia się w terminie 3 lat.

W dalszych pismach procesowych pozwana wskazała m.in na fakt złożenia powódce oświadczenia o potrąceniu, a tym samym częściowego wygaśnięcia zobowiązania pozwanej oraz bezzasadności roszczenia powódki.

Sąd ustalił, co następuje:

S.P. (...) LTD I IMPORT - EXPORT zleciła pozwanej A. B. wykonanie przewozu międzynarodowego na trasie Grecja – K., W..

W/w usługę transportową pozwana A. B. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zleciła zleceniem przewozu nr (...) z dnia 21 lutego 2014 r. powódce (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W.. Strony w przedmiotowym zleceniu przyjęły, że załadunek towaru odbędzie się w dniu 22 lutego 2014 r. godz. 06:00, natomiast rozładunek towaru miał się odbyć w dniach: 24 lutego 2014 r. o godz. 06:00 w K. oraz 25 lutego 2014 r. o godz. 06:00 we W.. Przewożony towar stanowiły pomarańcze (...) o łącznej wadze 19.918 kg netto oraz mandarynki (...) o łącznej wadze 750 kg netto. Łączna waga załadunku wynosiła 22.000 kg brutto. Zgodnie z listem przewozowym, temperaturę przewozu określono na zakres od plus 3° do plus 6°. Strony ustaliły fracht na kwotę 2 200,00 euro.

dowód: odpis z KRS powódki (k. 9-16), (...) pozwanej (k.25), zlecenie (k.28), CMR (k.27 i 89), raport z badania szkody (k.117-122).

W dniu 22 lutego 2014 r. kierowca powódki podstawił się w wyznaczonym czasie pod załadunek. Po zakończeniu załadunku kierowca powódki otrzymał dokumenty towaru i wyruszył w drogę do Odbiorcy PPHU (...) j. W. P. P. W.. Kierowcy powódki nie sprawdzili temperatury towaru przed załadunkiem. Agregat po załadunku został przez nich nastawiony na pracę w trybie ciągłym na temperaturę plus 4°. Po dwóch godzinach kierowcy przestawili agregat na pracę w trybie automatycznym przy tej samej temperaturze.

W dniu 24 lutego 2014 r. kierowca dostarczył towar do magazynu (...) w K.. Podczas rozładunku pracownicy magazynu w K. stwierdzili niewłaściwą temperaturę ładunku, tj. w zakresie plus 16° do plus 18,2°. Odbiorca zgodził się przyjąć ładunek pomarańczy po ok. 65 % przecenie (zapłacił za niego 2 510,00 euro), natomiast ładunek mandarynek został przyjęty po około 85% przecenie (zapłacił za niego 50,00 euro).

Przyczyną powstania szkody była niewłaściwa temperatura ładunku w okresie przewozu spowodowana niewłaściwym działaniem agregatu w postaci awarii sprzęgła elektromagnetycznego, co skutkowało brakiem właściwego nadmuchu z agregatu. Ostatnia kontrola agregatu została przeprowadzona w dniu 23 grudnia 2013 r. przez firmę (...).

Ubezpieczyciela powódki wypłacił na rzecz PPHU (...). j. W. P. P. W. odszkodowanie za zniszczony towar zgodnie z art. 788 k.c. oraz 23 i 25 Konwencji CMR.

dowód: zlecenie (k.28), CMR (k.27 i 89), raport z badania szkody (k.117-122), wydruk z pomiaru temperatury (k.39), pismo powódki (k.67), nota obciążeniowa (k.68), oświadczenie (k.69), pismo (k.70), decyzja (k.71-72).

Strony prowadziły korespondencje w zakresie doręczenia oryginałów dokumentów związanych z transportem wynikającym ze zlecenia przewozu nr (...) z dnia 21 lutego 2014 r. Pozwana nie zgłosiła powódce reklamacji w związku wykonanym przez nią w/w zleceniem. Pozwana pismem z dnia 18 grudnia 2015 r. wezwała powódkę do zapłaty kwoty 7 122,26 zł wynikającej ze szkody w postaci wypłacenia jej tylko częściowego wynagrodzenia przez S.P. (...) LTD I IMPORT - EXPORT w związku z usługą transportową świadczoną na podstawie zlecenia przewozu nr (...) z dnia 21 lutego 2014 r. przez powódkę. Pismem z dnia 4 stycznia Pozwana złożyła powódce oświadczenie o potrąceniu wierzytelności w kwocie 7 122,26 zł z wierzytelnością powódki w kwocie 11 267,24 zł.

dowód: pisma stron (k.84-97), wezwanie wraz z potwierdzeniem nadania (k.105-107), oświadczenie o potrąceniu wraz z potwierdzeniem nadania (k.108-110), faktura (k.123), wezwanie do zapłaty noty (k.124), korespondencja (125-129).

Powyższe ustalenia poczynione zostały w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne w całości. Należy podkreślić, że powołana dokumentacja pomimo iż pochodziła z różnych źródeł przedstawiała spójny obraz przebiegu wydarzeń, który był prawdopodobny w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Sąd oddalił wniosek o dowód z przesłuchania świadków: K. K., D. K., P. K., albowiem ich zeznania nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie wobec art. 17 ust. 3 CMR., a ich przeprowadzenie spowodowałoby przedłużenie postępowania w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie przez (...) Sp. z o.o. Sp. k. w W. przeciwko A. B. zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Strona powodowa oparła powództwo na roszczeniu wynikającym z twierdzenia o zawartej ze stroną pozwaną umowy międzynarodowego przewozu towaru.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że przedmiotem sporu jest niezapłacona przez pozwaną w pełnej wysokości faktura VAT wystawiona przez powódkę za wykonane zlecenie transportowe nr (...) z dnia 21 lutego 2014 r., zgodnie z którym powódka zobowiązał się w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa do odbioru oraz dostarczenia za wynagrodzeniem towaru.

Ze względu na fakt, iż miejsce załadunku towaru i miejsce dostawy znajdowały się w dwóch różnych krajach (Grecja - Polska), do umowy tej stosuje się przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r.

Zgodnie z art. 1 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) konwencję tę stosuje się do wszelkich umów o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Przepis ten określa, więc szczegółowo zakres zastosowania tej konwencji.

Zgodnie natomiast z art. 3 konwencji CMR przewoźnik odpowiada jak za swoje działania, za czynności i zaniedbania swoich pracowników i wszystkich innych osób, do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu, kiedy ci pracownicy lub te osoby działają w wykonaniu swoich funkcji.

W niniejszej sprawie powódka jako przewoźnik dochodziła od pozwanej zapłaty wynagrodzenia za wykonany przewóz, pozwana podnosiła zarzuty związane z nieprawidłowym wykonaniem umowy oraz podniosła zarzut potrącenia.

Z analizy materiału zgromadzonego w sprawie okolicznością bezsporną było, że część transportowanego towaru uległa zepsuciu.

Należy wskazać, że przedmiotowa konwencja CMR reguluje odpowiedzialność przewoźnika w art. 17 pkt 1. Zgodnie z powyższym art. przewoźnik odpowiada za uszkodzenie towaru, które nastąpi w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem. Należy zauważyć, że przesłankami odpowiedzialności przewoźnika za szkody w towarze są :

- **szkoda przybierająca postać utraty całkowitej lub częściowej (ubytku) bądź uszkodzenia przesyłki;**

Uszkodzenie towaru zachodzi w sytuacji, gdy przesyłka doznała zmian jakościowych (dotyczących konsystencji, charakteru, czy formy) prowadzących do obniżenia jej wartości użytkowej lub handlowej. Uszkodzenie może odnosić się do całej przesyłki lub jej części. Oba wymienione elementy (zmiana jakościowa i obniżenie się wartości towaru) muszą wystąpić łącznie.

- **okoliczność, że szkoda powstała w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem (tzw. związek czasowy z przewozem);**

Powstanie szkody pomiędzy przyjęciem towaru, a jego wydaniem oznacza, że szkoda powstaje w czasie obejmującym okres faktycznego przemieszczania, transportowania towaru oraz w czasie postoju transportu lub przeładowywania. Liczy się cały, szeroko rozumiany czas przewozu liczony od przyjęcia przesyłki (załadunku), do wydania jej odbiorcy (końcowego rozładunku).

- **związek przyczynowy pomiędzy okolicznością zaistniałą w czasie przewozu, z którą Konwencja wiąże obowiązek odszkodowawczy (tzn. nie mieszczących się w zakresie przyczyn zwalniających) a szkodą;**

Przepisy CMR nie nakładają na osobę uprawnioną obowiązku udowodnienia konkretnej przyczyny wystąpienia szkody. Wystarczy wykazać, że szkoda powstała podczas przewozu. Wystarczy wskazać łączne wystąpienie różnic jakościowych i ilościowych pomiędzy towarem załadowanym, a towarem rozładowanym. Przewoźnik ponosi zatem odpowiedzialność za stan towaru, także wówczas, gdy przyczyna powstania szkody de lege lata nie zostanie wyjaśniona.

- **wina przewoźnika;**

CMR nie operuje *expressis verbis* pojęciem winy, jednakże sformułowanie jednej z przyczyn zwalniających (z winy), jako „okoliczności, których przewoźnik nie mógł uniknąć i których następstwom nie mógł zapobiec”, pozwala przyjmować, że odpowiedzialność przewoźnika za szkody w substancji przewożonych towarów jest odpowiedzialnością opartą na zasadzie winy domniemanej. Wyjątek stanowi odpowiedzialność za szkody spowodowane wadami pojazdu, unormowana w przepisie art. 17 ust. 3 CMR.

Jak wskazano wyżej powódka wzięła na siebie odpowiedzialność za uszkodzony towar i w związku z tym ubezpieczyciel powódki w zakresie OC przewoźnika drogowego – (...) S.A. wypłacił odbiorcy transportowanego towaru, tj. PPHU (...).j. W. P. P. W. należne odszkodowanie. Jak wynika z materiału zgromadzonego w sprawie wartość odszkodowania i cena zapłacona za towar stanowiły wartość całej faktury sprzedażowej wystawionej odbiorcy towaru.

W ten sposób odbiorca otrzymał rekompensatę za cały dostarczony towar. Taki sposób rozliczenia zostały ustalony pomiędzy powódką, jej (...) S.A oraz odbiorcą towaru PPHU (...). j. W. P. P. W.. Wobec powyższego powódka wypłaciła na rzecz PPHU (...). j. W. P. P. W. odszkodowanie za zniszczony towar zgodnie z art. 788 k.c. oraz 23 i 25 Konwencji CMR.

Pozwana wskazywała jednak, iż na skutek nieprawidłowo wykonanego przewozu przez powódkę zleceniodawca S.P. (...) LTD I IMPORT – EXPORT dokonał zapłaty na jej rzecz jedynie części wynagrodzenia za transport, tj. kwoty 688,00 euro z kwoty 2 400,00 euro. Wobec powyższego pozwana stoi na stanowisku, iż przysługuje jej wobec powódki roszczenie odszkodowawcze o zapłatę pozostałej części wynagrodzenia, tj. 1 712,00 euro.

Powódka podnosiła, że pozwana nie zgłaszała jej żadnych w tym zakresie żadnych roszczeń ani reklamacji. Wobec powyższego ewentualne roszczenia pozwanej w stosunku do powódki uległy przedawnieniu.

Należy wskazać, że zgodnie z art. 32 ust. 1 Konwencji CMR roszczenia, które mogą wynikać z przewozów podlegających niniejszej Konwencji, przedawniają się po upływie jednego roku. Jednak w przypadku złego zamiaru lub niedbalstwa, które według prawa obowiązującego sąd rozpatrujący sprawę uważane jest za równoznaczne ze złym zamiarem, termin przedawnienia wynosi trzy lata. Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt a) konwencji CMR przedawnienie biegnie w przypadkach częściowego zaginięcia, uszkodzenia lub opóźnienia dostawy począwszy od dnia wydania.

Zgodnie natomiast z art. 32 ust 2 Konwencji CMR reklamacja pisemna zawiesza przedawnienie aż do dnia, w którym przewoźnik na piśmie odrzuci reklamację i zwróci załączone do niej dokumenty. Dowód otrzymania reklamacji lub odpowiedzi na nią oraz zwrotu jej załączników ciąży na stronie, która się powołuje na ten fakt.

Z materiału zgromadzonego w sprawie wynika, że powódka w dniu 25 lutego 2014 r. dostarczyła towar do odbiorcy. Mając zatem na uwadze w/w przepisy Konwencji CMR roszczenia, które mogłyby wynikać z dokonanego przez powódkę przewozu przedawniły się z końcem dnia 25 lutego 2015 r. Pozwana jednak w tym okresie nie zgłaszała przeciwko powódce jakichkolwiek roszczeń odszkodowawczych (nie wezwała powódki do zapłaty proporcjonalnej części frachtu). Pozwana nadto nie składała żadnych reklamacji. Nie sposób się zgodzić z pozwaną jakoby pisma z dnia 18 marca 2014 r., 21 marca 2014 r. czy też z 3 kwietnia 2014 r. miały taki charakter.

Aby reklamacja rodziła skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia, wniesiona musi być na piśmie. Forma pisemna ma zatem w tym wypadku rygor ad eventum. Nadto do reklamacji powinny być dołączone dokumenty, które uzasadniają legitymację osoby występującej z reklamacją do dochodzenia roszczeń jak również potwierdzające ich zasadność i zakres (jest to wymóg konieczny) takie stanowisko zajął O. O. z 29 sierpnia 1994 r. (...) 1995 R. 211. Nadto z pisma zawierającego reklamację musi wynikać w sposób niebudzący wątpliwości z jakiego tytułu dochodzone jest roszczenie. W ocenie Sądu żadne z przedmiotowych pism skierowanych przez pozwaną nie stanowiło reklamacji w zakresie przyjętym przez Konwencje CMR. Pisma te nie wskazywały zasadności roszczenia ani jego wysokości, Nie zawierały żadnych załączników np. w postaci faktury VAT, rachunki, protokoły szkody. Zdaniem Sądu w/w pisma dotyczyły wyłącznie dosłania oryginałów dokumentów i rozliczenia szkody przez powódkę u odbiorcy towaru.

Abstrahując jednak od powyższego nawet gdyby przyjąć, że pismo pozwanej z 3 kwietnia 2014 r. stanowiło reklamację w ujęciu Konwencji CMR to na pozwanej ciążył obowiązek wykazania otrzymania jej przez powódkę (wobec jej zaprzeczenia). W ocenie Sądu pozwana tego nie uczyniła. Nie przedstawiła na tę okoliczność żadnego dowodu.

Jak już wyżej wskazano, zgodnie z Konwencją CMR dowód otrzymania reklamacji lub odpowiedzi na nią oraz zwrotu jej załączników ciąży na stronie, która się powołuje na ten fakt.

Nie sposób również zgodzić z twierdzeniami pozwanej jakoby powódce można było zarzucić zły zamiar czy niedbalstwo. Kierowcy ustali agregat na pracę w prawidłowej temperaturze zgodnie z wytycznymi zleceniodawcy. Nie byli oni świadomi, że agregat się zepsuł. Nie mogą w trakcie przewozu otwierać chłodni zatem nie mieli możliwości dostrzeżenia, iż wskazania agregatu z kabiny są inne niż rzeczywista temperatura wewnątrz chłodni.

Przyczyną niewłaściwego działania agregatu była awaria sprzęgła elektromagnetycznego, co skutkowało brakiem właściwego nadmuchu z agregatu. Należy zwrócić również uwagę, że ostatnia kontrola agregatu została przeprowadzona w dniu 23 grudnia 2013 r. przez firmę (...).

Zatem nie można mówić o złym zamiarze czy też zaniedbania ze strony powódki w wykonaniu usługi.

Z tego względu oczywistym jest, iż termin przedawnienia w tym przypadku wynosił rok a nie jak twierdziła pozwana 3 lata. Pozwana jednak w tym okresie nie wezwała o zwrot proporcjonalnej części frachtu.

Na marginesie należy wskazać, że zgodnie z art. 31 pkt 4 Konwencji CMR roszczenia przedawnione nie mogą być podnoszone, nawet w postaci wzajemnego powództwa i zarzutu potrącenia. Roszczenia takie wygasa, czyli stają się całkowicie wyłączone z obrotu.

Roszczenie pozwanej w stosunku do powódki wygasło, zatem zarzut potrącenia w żaden sposób nie mógł zostać uwzględniony.

Zatem biorąc pod uwagę wyżej poczynione rozważania, Sąd uznał dochodzone przez powódkę roszczenie za w pełni zasadne i w związku z tym w punkcie 1 wyroku zasądzone od pozwanej na rzecz powódki kwotę 11 267,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 30 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty. Ze zlecenia, na podstawie którego wykonano transport w punkcie 4 wynika, że płatność wydłuża się do 60 dni w razie opóźnienia w dostarczeniu wymaganych dokumentów. Z treści korespondencji pomiędzy stronami wynika, że braki w dokumentach ze względu na szkodę w transporcie były przez dłuższy czas, a pozwana wielokrotnie wzywała o dokumenty. Z tego powodu nastąpiło częściowe oddalenie powództwa.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na łączną kwotę kosztów postępowania złożyły się kwoty 564,00 złotych tytułem opłaty od pozwu, 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa, 2400,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z §6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r. ze zm.), co daje łączną kwotę 2981,00 zł.

SSR Jolanta Brząk